

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Liepa - July 15, 1966

Nr. 78

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VARŠUVOS PAKTAS

VISOS ŽINIOS APIE SKILIMUS IR NUOMONIŲ SKIRTUMUS VARŠUVOS PAKTO NARIŲ TARP REIKIA VERTINTI LABAI ATSARGIAI, ATSIMENANT, KAD TAI YRA DIRBTINIS FASADAS, UŽ KURIO SOVIETAI TVARKOSI SU KIEKVIENU SAVO SATELITU VISAI INDIVIDUALIAI.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Praeitą savaitę Rumunijos sostinės Bukarešto karališkoje pilyje, kurioje dabar reziduoja liaudies respublikos Aukščiausioji Taryba, įvyko taip vadinamo Varšuvos pakto narių viršūnių konferencija, kurioje buvo aptartos įvairios politinės, ūkinės ir karinės problemos. Vakarų spaudoje ta proga pasirodė visa eilė komentarų, kurių autoriai stengėsi Rytų bloke žiūrėti tuos pačius reiškinius, kurie kamuoja NATO sąjungą. Kaip žinia, Rumunijai norima skirti tas pats vaidmuo, kaip Prancūzijai Vakarų sąjungoje.

Iš tikro rumunai kiek skiriasi nuo kitų Varšuvos pakto dalyvių. Kai kitų Rytų Europos valstybių ir kompartijų šefai važiuoja į karališką pilį sovietiniais "Čaika" limuziniais, Rumunijos partijos vadas Ceausescu atvyko "Mercedes 600" didžiuliu limuzinu (kaina apie 25.000 dol.) Be to, ir konferencijos pradžioje buvęs net tris valandas užtrukęs aštirus nuomonių pasikeitimas tarp rumunų ir sovietų, kas net tam laikui nukėlė konferencijos atidarymą.

Nėra abejonės, kad tarp atskirų Varšuvos

pakto narių yra nemažų nuomonių skirtumų ir dabartiniai Kremliaus valdovai toleruoja daug laisvesnes diskusijas negu kad būtų leidęs Stalinas, tačiau nuomonėmis keičiasi vienminčiai, kurie ginčijasi ne dėl tikslo, bet tik dėl jo pasiekimo metodų.

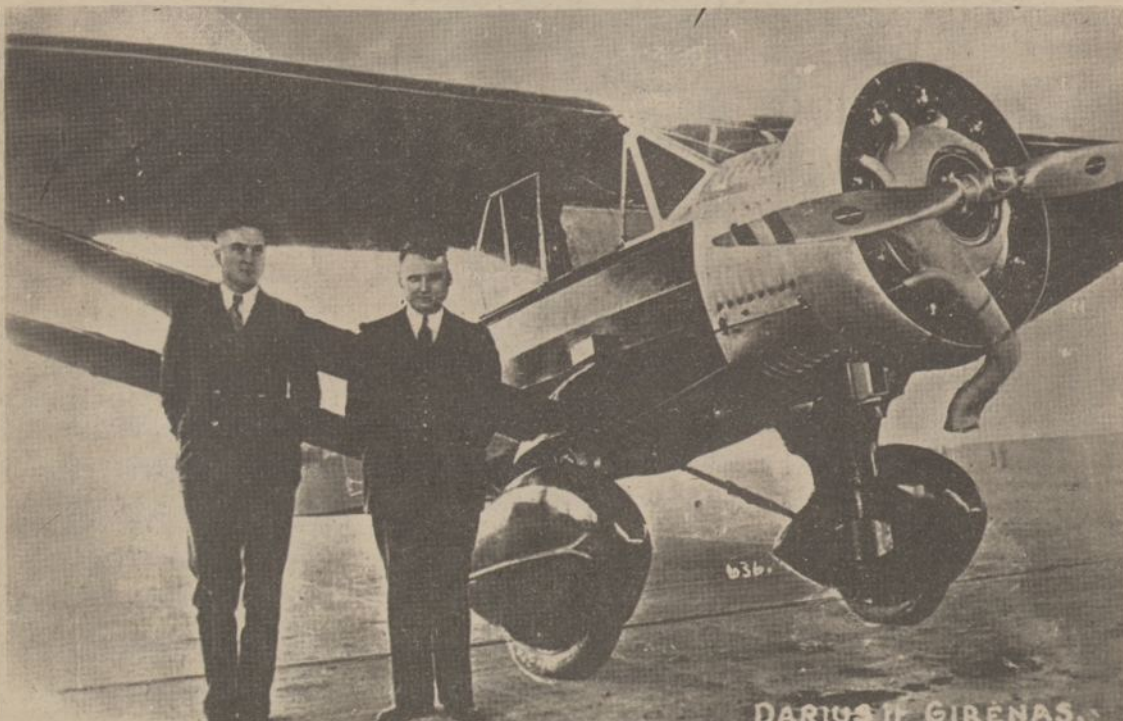
Cia reikia atsiminti, kad nepaprastai atsargi ir įtarianti Maskva turi su savo satelitais dvičius intymius santykius. Praktiškai kiekvienas Rytų Europos batalionas turi maskvinį politruką, be kurio žinios niekas negali pasikeisti. Pats Varšuvos paktas buvo sudarytas 1955 metais, devyniom dienom praslinkus nuo Vakarų Vokietijos priėmimo į NATO. Varšuvos pakto II str. numato tos organizacijos automatišką paleidimą, jei NATO iširtų. Tokiu būdu, Vakaruose tokį platų aidą suradę rumunų pasiūlymai paleisti Varšuvos paktą, jei NATO iširtų, nėra ne taip labai "revoliucionieriški", nei originalūs, jie numatyti paties Varšuvos pakto!

Brežnevas ir Kosyginas Bukaresto konferencijoje galėjo sėkmingai žaisti savo satelitų interesus skirtumu. Mat Rytų Vokietija, Čekoslova-

kija ir Lenkija rimtai prisibijo Vakarų Vokietijos ir nori stambesnės karinės atramos iš Sovietijos. Dabar Rytų Vokietija turi 6 divizijas (112.000 karių), Lenkija 14 divizijų (277.000 karių) ir Čekoslovakija 14 divizijų (235.000 karių). Tos karinės jėgos nėra labai imponantiškos, jei jas neparemtų patys sovietai, kurie R. Vokietijoje turi 20 divizijų (450.000 karių) ir 4 divizijas Lenkijoje (90.000 karių). Rytų Vokietijos ir Lenkijos dabartiniai valdovai nori stipresnio sovietijos užsilaikymo jų dabartinio statuso išlaikyme. To paties nori ir Čekoslovakija, kuri neturi savo teritorijoje sovietų dalinių, bet tik "patarėjus".

Tuo tarpu Vengrija su savo 6 divizijom (ir dviem divizijom sovietų su 45.000 karių), Rumunija su 11 divizijų bei Bulgarija irgi 11 divizijų, bet be sovietų kariuomenės dalinių, neaučia jokios grėsmės savo teritorijom iš Vakarų pusės nei dabar, nei ateityje ir pageidautų geresnių ūkinių santykių su Vakarais, nes Vengrija, Rumunija bei Bulgarija nėra pramoningos valstybės ir už importuotus premonės gaminius iš Sovietijos, R. Vokietijos bei Čekoslovakijos moka brangiau negu už Vakarų panašius ir geresnius gaminius, o tos mažiau moka už jų žaliavas negu Vakarai.

Už tat natūralu, kad tokiems rumunams atrodo, jog geresni santykiai su Vakarais gali padėti daugiau komunizmo visame pasaulyje įsigalėjimui negu didelės kariuomenės prie Vakarų Vokietijos sienos laikymas. Tuo tarpu Rytų Vokietijos valdovai, kurie neturi vilties nė 5 minutes išsilaikyti valdžioje be sovietų paramos, (Nukelta į 2 psl.)

PRIEŠ 33 METUS į Lietuvą išskridę Darius ir Girėnas žuvo prie tėvynės sienos. Apie jų žuvimą žinia Amerikoje buvo gauta 1933 m. liepos 17 rytą. Išvakarėse Chicagoje buvo džiaugsminga diena, į Lietuvį Dieną sutraukusi tūkstančius žmonių. Bet liepos 17 rytą lietuviai lindėjo savo dviejų sūnų. Nuo traukoje viršų Darius ir Girėnas. Apačioj jų laidotuvės Kaune. Žuvusiųjų lakūnų karstai vežami į kapus pro Igulos bažnyčią.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 80 METŲ JUBILIEJINIS SEIMAS CLEVELANDE

VLADAS BRAZIULIS

vos himnus ir pagerbus mirusius narius, kalbėtojas tarė dar įžanginį žodį.

Dideliu prielankumu čia gražiai prisidėjo tikras lietuvių bičiulis -- Clevelando miesto galva R. Locher, savo žodyje apšiai pabėręs drąsi-

nančių minčių, teisingo tarptautinės konjunktūros supratimo ir tikrai brangintų linkėjimų, sukėlusį audringas ovacijas.

SLA prezidentui P. Dargiui atidarius seimą ir jausmingai pasveikinus visus 80 metų SLA gyvavimo proga, patikrinta delegatų sudėtis, sudaryta įvairios komisijos ir pasidžiaugta centre minėjimo dalia: talentingo ir visų mėgiamo aktorius V. Žukausko atliktais keeliais gilaus turinio ir jaudinančių nusiteikimų kūriniais iš brangios mums visiems praeities ir teisininko K. Navasaičio paskaita, iliustruojančia šį bei tą iš būdingų SLA veiklos pradžioje faktų bei sėkmingos pažangos jau tolimesniais kelyje politikos, kultūros, šalpos ir broliškos vienybės kryptimis.

Sveikinimams nedaug laiko teleista. Sveikino PLB-ės pirmininkas J. Bačiūnas, ALT vicepirmininkas dr. P. Grigaitis, Sandaros atstovas ir to paties laikraščio redaktorius M. Vaidy-

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PAGALIAU kiek pavėluotai sovietinė spauda pradėjo rašyti apie šiuo metu Kinijoje vykstantį "valymą", ta pačia proga išreiškėdama protestą, dėl kinų puolimų prieš Sovietų Sąjungą. Bet pasitenkinta tik cituojant kinų laikraščius. Tai įrodymas, kad net Maskva nesusigauja, kas tikrumoje dedasi Kinijoje. Mao Tse Tungą kritikuoja, bet vengia užimti aiškia poziciją. Kremlius slapta trokšta "revizionistų" pergalės, kurių eilėse yra simpatizuojančių rusams.

Kremliaus vadai, stebėdami Kinijos įvykius, prisimena baissuosius Stalino laikais "valymus" ir žino, kiek jie buvo nuostolingi kraštui, likvidavus mases intelektualų, kariškių, ekonomistų. Sunku tiksliai žinoti, ar Mao turi dar kokią kontrolę, ar ji jam išsprūdusi iš rankų. Lygiai kaip sunku žinoti kas dabar Kinijoje yra tie galingieji, su kuriais valdžia skaitosi. Apie tai net nežino patys Kinijoje, kas masėse sukelia nesaugumą. Visi gyvena baimėje ir priversti gintis iš visų pusių. Tai milijonai paprastų žmonių, kurie metais laukė geresnio gyvenimo. Bet šiuo metu nėra klausimo, kad ta masė bandytų sukilti prieš tuos, kurie laiko ją paverge, nes visą "valymą" atlieka armija. O prieš galingą armiją, kaip bebūtų susiorganizavę sukilėliai, yra bejėgiai, nebent sukilimas iš karto prasidėtų visame krašte. Gi apie tokį sukilimą Kinijoje, bent šiuo metu, negali būti ir kalbos. Kiniečiai yra kantrūs ir jų vadai tai žino.

Bet kaip ten bebūtų, dabartinė krizė Kinijoje yra didelė ir "valymai" šį kartą didesni už bet kada buvusius. Anksčiau paliesdavo tik pavienius asmenis, o dabar teroras liečia ir mažesnius pareigūnus. Šita krizė dar tuo pavojinga, kad ji gali atsiliepti į tarptautinius įvykius, jei laimėtų griežtieji.

☆

RYTŲ VOKIETIJOS karininkai vizituoja Sovietijoj kareivines. Jiems parodė moderniškus ginklus. Vakarienių metu prie stalo vienas vokiečių karininkas paklausė savo kaimyno rusų:

-- Karo metu, jūsų nuomone koks pavojingiausias ginklas? Rusas pasilenkė prie vokiečio ausies ir rodydamas į politruką, pasakė:

-- Jo revolveris!

(vg)

- Pirmyn į šviesią ateitį!...

ŠNIPŲ KARAS...

Mėtė pėdas, bet pakliuvo...

Judy Coplon, tarnaudama Washingtone, turėjo įprotį kartą per mėnesį vieną savaitgalį praleisti New Yorke. Jos pirmasis atostogų savaitgalis prasidėjo 1949 m. sausio 14 d. FBI agentai jau tada pradėjo ją atidžiai sekti nuo to momento, kai ji apėjo savo butą Washingtone, sėdo traukinį ir išlipo New Yorke. Bet čia, vietoj važiuojančios, ji

SLA seimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

la, keletas laikraščių redaktorių bei svarbiųjų organizacijų atstovų ir vienas kitas iš pasižymėjusių SLA veikėjų. Žymaus išpūdzio paliko akroniečių K. Gaškieš ir Pr. Baldauskos įteiktoji lietuviškoji trispalvė.

Daugiau sveikinimų ir aukų gauta raštu. Per dvi dienas įvairiems fondams suplaukė jau per \$600.

Delegatų pripažinta 114, bet dar kairurie negalėjo atvykti dėl lėktuvų susisiekimo streiko.

Vėliau taip pat vienas ypatingai malonus momentas -- didelių nuopelnų veikėjo, ilgamečio SLA nario, Lietuvos atstovo Anglijoje, ministro Br. Balučio įgarbės narius pakėlimas. Labiausiai visi nudžiugo, išgirdę šio pagarbaus asmens sveikinimo žodžius iš garsintuvo.

Nemažas narių skaičius apdovanotas auksiniais nuopelnų ženklais už nuoširdų ir energingą veikimą per 20 ir daugiau metų. Bene daugiausia bus nuspelnęs stiprus kovotojas svarbiais SLA tikslais, dabartinis viceprezidentas S. Gegužis. Be to, pasirodė dar keletas pavyzdinių narių, irgi peržengusių 80 metų amžiaus, nuoširdžiai pagerbtų ir vis dar sąmoningai veiklių.

Vadovaujančių asmenų, bei komisijų raportus priėmus, darbų tvarkoje per 2 dienas (po 2 posėdžių: rytiniai ir popietiniai) jau prieita prie gausių siūlymų SLA konstitucijai ir įstatams keisti ar tobulinti, beieškant didesnės praktiškos naudos. Turime vilties, kad, nuodugnai visa tai apsvarsčius, rezultatai bus aiškūs.

Bendrai suaktyvinis seimas vyko sklandžiai, pakilia nuotaika. Verta pabrėžti, kad tatau lengvai pasiekia sąmojingas, greitos orientacijos ir griežtos, bet mandagaus nusistatymo prezidentas P. Dargis arba kiek ramus, bet dvelkiantis didele praktika pavaduotojas S. Gegužis podraug su išmania ir visoje eigoje techniškai miksia sekretore B. Pivarone. Našiai irgi talkina, kad ir besilsis ant laurų po didingos Dainų Šventės, bet nenuvargęs dr. S. Biežis.

Pennsylvania stoties ir Brooklyną, pas savo tėvus, ji požeminiu traukiniu nuvažiavo į Bronxą. Vis sekama FBI agentų, ji sustojo prie Broadway ir 193 gatvės kampo lyg ko laukdama. Po dešimties minučių atvyko Gubičevs. Abu jie įėjo į liuksusinį restoraną Dyckman gatvėje, FBI agentams užėmus gretimą stalą. Pavakarieniauvę Coplon su Gubičevu sėdo į požeminį traukinį vis nepastebimai sekant FBI agentams. 152 gatvės stoty, prieš užsidarant vagono durims, Gubičevs staiga iššoko peronan, FBI agentui nespėjus pasekti.

Hede Massing, buvusi sovietų šnipė Amerikoje savo knygoje This Deception aprašinėja sovietų šnipų naudojamą techniką:

"Asmuo, kuris būna sekamas, pasilieka sėdėti laisvai, nerūpestingai iki to momento, kol traukinys ruošiasi judėti ir durys pradeda užsidarinti. Tada jis greitai iššoka peronan. Ši apgavystė policininką, kuris seka sumaišo, nes jis nelaukė to momento ir sekamasis dingsta".

Gubičevs su Coplon irgi reguliariai naudojo šio metodo, kada tik važiuodavo požeminiu traukiniu.

Vasario 18 d. Judy Coplon iš naujo atvyko pasimatymui prie to paties kampo. Bet šį kartą ji pavėlavo, nes išlipant iš traukinio nulaikė batuko kulnį. Ji sėdo kiton požeminio traukinio linijon ir panaudojo keltuvą pasikelti į Broadway. Keltuve ji buvo viena su dviem FBI agentais ir viena moterimi, kuri taip pat dirbo dėl FBI.

Judy nežinojo, kaip išeiti iš Broadway ir pasiteiravo vieno sekusio FBI agento, bet tas jai kažką neaiškiai sumurmėjo. Ji atsidūrė akliatvėje ir grįžo atgal, vos neparversdama kitą FBI agento su moterimi, kurie sekė iš pasakos.

-- Kurioj pusėj Broadway? -- paklausė ji.

-- Mes irgi esame pasimetę, -- atsakė jie.

-- O, Dieve, sušuko Judy, -- tai baisu, aš turėjau pasimatymą 7 valandai.

-- Mes irgi vėluojame vakarienei, -- atsakė FBI agentas, galantiškai pridėdamas: -- Jūs esate tikrai drąsi, išeidama viena tamsioje.

Gubičev tačiau atvyko į pasimatymą ir pasiūlino, prisilaikydamas šnipų taisyklės: jei kontaktuojamas asmuo vėluojasi, jis "suteptas".

Judy pastovėjusi gatvėje, užėjo krautuvėn pasitaisyti kulnį. Gubičev 7 val. 58 m. grįžo nervingas. Judy atidarė savo rankinuką ir Gubičev ištiesė ranką, lyg norėdamas ką tai paimti, bet tuoj atitraukė ranką ir pora persiskyrė.

FBI rado, kad viskas

vyksta per daug lėtai ir nutarė įvykius pagreitinoti. Vienas agentų paruošė memorandumą, kuriame buvo mišinys tiesos ir melo, kurį reikėjo pavesti Judy dispozicijai, įsitikinus, kad ji perduos Gubičevui.

Vieną rytą Judy pareiškė savo viršininkui Folley, kad ji ketinanti kovo 4 d. važiuoti į New Yorką praleisti savaitgalį. Folley iš generalinio prokuroro biuro gavo paruoštus netikrus dokumentus ir paduodamas jai pasakė:

-- Tai labai įdomu. Perduokit Lėnvinui, kai jis atvyks.

Po pietų Lėnvin grąžino dokumentus aiškindamasis, kadangi jie konfidencialūs, tai geriau būsią laikyti užrakintus geležinėj spintoj.

Judy vėliau teisme aiškinusi, kad Folley, paduodamas dokumentus, pasakęs, kad tai nauja ir labai įdomi medžiaga apie komunistus ir prašęs jos padaryti pastabas Lėnvinui. Po kurio laiko jis grįžęs ir paklausęs ar ji padarė to dokumento pastabas. Jai teigiamai patvirtinus, jis paprašęs parodyti ir grąžindamas pasakęs, kad jam patiktų, jei jį dokumentus pasiimtų ir padirbtų per savaitgalį.

-- Bet aš važiuoju į New Yorką, -- pasakė ji.

-- Pasiimkite su savimi į New Yorką ir ten galėsite su dokumentais dar geriau susipažinti ir padaryti pastabas.

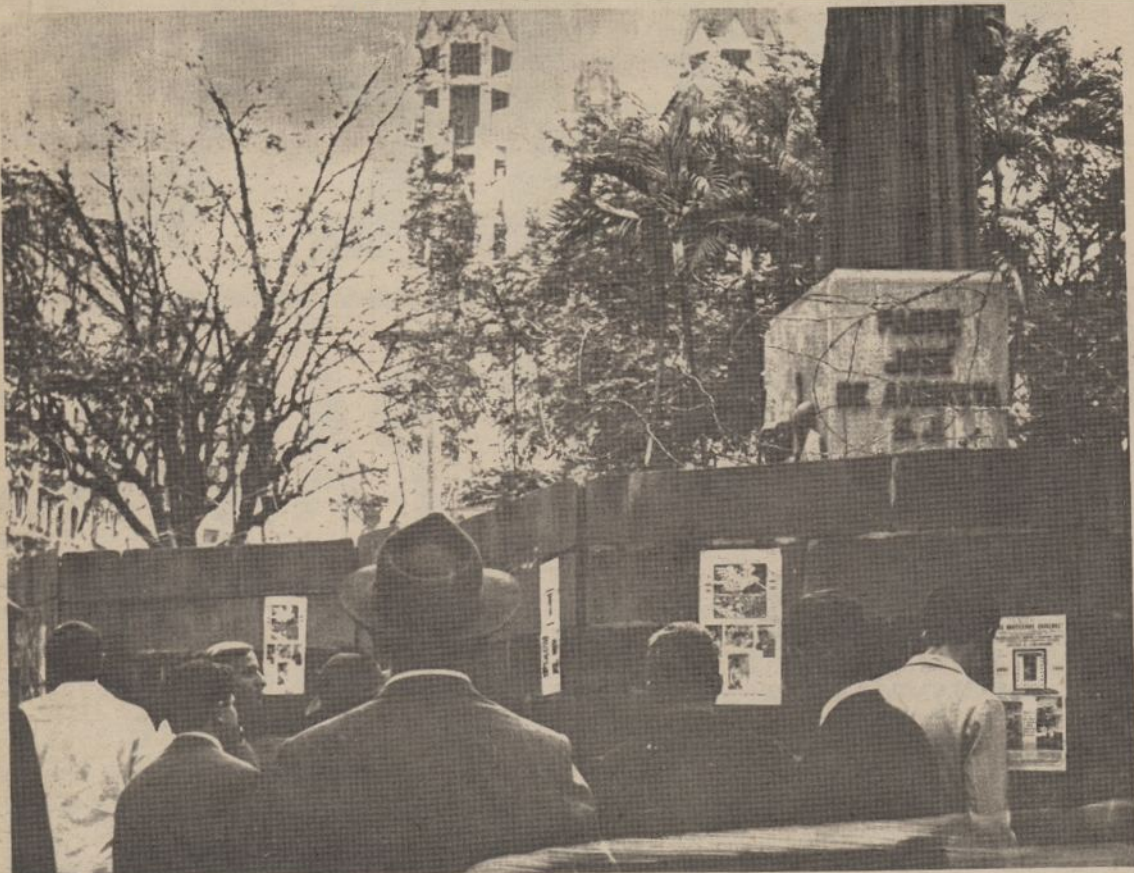
Kai ji norėjo įsidėti į rankinuką, jis patarė juos idėti į voką, ar sukurti į popierį.

Kai Lėnvin atvyko į biurą, Judy jam pranešė, kad ji vėl vykstanti savaitgaliui į New Yorką. Juokaudamas jis paklausė, ar ji su kuo nefliktuojanti.

-- Taip, aš susipažinau su vienu inžinierium iš Jungtinių Tautų, -- atsakė ji.

Atvykus į New Yorką, čia jos laukė FBI agentai, kurių tam vakarui buvo sutraukta net 27 ir 6 radijo automobiliai patruliavo Washington Heights rajone.

Sakoma, kad Judy visą laiką atsisukinėjo atgal įsitikinti, ar nėra sekama, bet kaip laboratorijos peliukė, ji ėjo tuo pačiu keliu į pasimatymą. Gubičevas jos laukė prie 183 gatvės, bet ne-

Brazilijoje gyvenęs Meldutis Laupinaitis suorganizavo keliaujančią parodą apie komunistinius žiaurumus, kuri bus rodoma įvairiose Brazilijos vietose. Ji vaizduoja "gėdos mūrą", ant kurio iškabintos nuotraukos, vaizduojančios komunistų žiaurumus. Fotografas A. Kublickas nufotografavo šią kilnojamą genocido parodą San Paulo miesto centre prie katedros. M. Laupinaitis rašo, kad jis parodą suruošė iš savo išteklių ir būtų gerai, kad tolimesnį nežiojimą kas nors finansiniai paremtų.

rodė ženklų, kad atpažintų. Abu jie pradėjo komplikuoti manevrus, kad suklaidinti seklius ir atsirado prie Times Square, vis sekami FBI agentų. Eidamas vakarus, Gubičevas pastebėjo 9 avenue autobušu, kuris važiavo į pietus. Jie sėdo skirtingose vietose. Vienu metu FBI juos pametė, bet radijo automobilis greit surado, kai porėlė lipo iš autobuso prie 14 gatvės ir leidosi į požeminį traukinį. Coplon ir Gubičev dar kartą panaudojo metodą iššokti peronan, užsidarant durims ir iš naujo agentai juos pametė iš akių.

Apie 8 val. 30 min. vakare Judy ir Gubičevas išlipo iš požeminio traukinio prie 16 gatvės, įsitikinę, kad nusikratė sekliais. Gubičevas užėjo į krautuvę paskambinti telefonu, o Judy pasiliko lauke.

Čia FBI juos surado ir nutarė areštuoti, nors ir neturėjo tam leidimo, galvodami, kad Gubičevs su Judy ieškos pasislėpti sovietų konsulate. Vėliau buvo sužinota, kad Gubičevas tikrai iš krautuvės skambino konsulatui prašydamas pagalbos. Ir FBI mano, kai porą sulaikė, tai Judy su Gubičevu laukė vieno sovietų diplomato automobilio, kuris būtų nuvežęs į saugią vietą. Pagaliau, jei Judy turėjo Gubičevui ką perduoti, tai jau buvo perdavusi ir nebus kitos progos su kaltinamąja medžiaga susimti.

Tardoma Judy nieko

Varšuvos paktas...

(Atkelta iš 1 psl.)

pasisako už dabartinę situaciją. Ironiška, kad kaip tik rytų vokiečiai pasirodė esą patys smarkiausi Varšuvos pakto iš laikymo šalininkai, panašiai kaip vakarų vokiečiai... Nato! Konferencijos galų sovietai galėjo suvaidinti tarpininką, ragindami išlyginti nuomonių skirtumus karo Vietname akivaizdoje. Tokiu būdu galų galė būtų pasmerkti amerikiečiai ir pažadėta didesnė pagalba šiauriniams vietnamiečiams, jei jie jos prašytų. O ar jie jos prašys ar ne, priklausys ne tiek nuo Hanoi režimo, kiek nuo tos pačios Maskvos.

(Bus daugiau)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib, 3 Str. French Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PO KONGRESO

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas Chicagoje jau prieš dvi savaites baigė savo posėdžius. Jį sekė lietuvių peticijos Jungtinėms Tautoms įteikimas ir reikiama demonstracija New Yorke, taip pat jau įvykdyta. Jaunimo kongreso sukelti aidai, mintys, priimtieji nutarimai per kongreso dalyvius ir svečius, o taip pat straipsniais bei laiškais spaudoje ir radijo bangomis dar ilgai kalbės ir šauks į lietuviškąją ratą kiekvieną, kad ir toliausiai nuo kongreso posėdžių vietos, gyvenanti lietuvį. Ir tai yra jau nemažas kongreso nuopelnas.

Jaunimo kongresas savo sudėtyje turėjo trylikoje kraštų laisvai gyvenančių lietuvių atstovus. Na ir visų tų kraštų, kaip ir kongreso šeiminkų -- JAV ir Kanados -- lietuvių visuotinę pritarimą ir visokeriopą paramą. Kongresas savo darbų programoj nagrinėjo, svarstė, galima tarti, visas lietuviškojo gyvenimo sritis, o taip pat lietuviams išlikimo problemas, kaip ir Lietuvos laisvinimo bylos organizacijos klausimą. Ir visais klausimais mūsų jaunimas ra-

do susipratimą ir priėjo bendras išvadas. Svarstomieji klausimai pranešėjų kruopščiai paruošti ir išmastyti. Simpoziumų branduoliai, kaip ir kiti diskusijų dalyviai, išlaikė rimtą akademinę nuotaiką ir lietuvišką dvasią. Daugumoje dėl laiko stokos, eilė iškilusių minčių nebuvo iki galo išsvarstytos, todėl tos diskusijos bus perkeltos nūn į mūsų spaudos skilteles. Laukiamas kongreso vadovų numatytasis kongreso darbų leidinys.

Lietuviškosios visuomenės kongreso eiga domėjimasi rodė jos gausus dalyvavimas kongreso simpoziumuose, o taip pat ir kongreso uždaryme -- bankete, sutraukusiame apie tūkstantį septynis šimtus dalyvių, įvairių šalių, visų kartų ir visų pasaulėžiūrų atstovų... Ir visi pajuto save tvirtesniais lietuviams esą, nes matė, kad visokeriopas lietuviškasis darbas ir Lietuvos laisvės kova yra ir bus tvirtose lietuvių rankose. Taikliai pareiškė naujazelandietis: "Iki šio kongreso, aš niekad netik nebuvau matęs, bet ir nesvajojau matyti tiek daug lietuvių ir tiek daug lietuviškos jėgos!"

(mv)

PO MOKSLO PRIEDANGA ŠLYKŠTI PROPAGANDA

Londono knygų leidykla Faber and Faber Ltd., -- 24 Russell Square, London WC 1, England -- 1964 m. išleido jau antą laidą (pirm. 1949) knygos, pavadintos Russian and the Slavonic Languages. Autoriai J. W. Entwistle ir W. A. Morison -- pirmasis Oxfordo Universiteto ispanų kalbos prof., antrasis -- buvęs lektorius slavistinių studijų mokykloje prie Londono Universiteto ir per karą dirbęs BBC radifone. Knyga turi 400 puslapių, pridėta 3 žemėlapiai, kaina -- 63 šililingai.

Neturiu reikalo nei noro tą knygą reklamuoti -- noriu tik laisvojo pasaulio pabaltiečius painformuoti, kad joje varoma nenaudinga propaganda.

Pasirėmus neva filologijos ir istorijos mokslų dėsniais ir daviniais, iškraipant faktus arba nutylint apie kitus, kurie autoriams netiko, kaikiuriuose knygos skyriuose įrodinėjama, kad aisičių kalbos (senprūsų lietuvių ir latvių) yra tiek slavų kalboms giminingos, kad jas galima traktuoti kaip slavų kalbų

grupę pavadinus ją "Balto-Slavonic". Peršasi išvada, kad kai tos "Balto Slavic" tautos antrojo pasaulinio karo metu prijungtos prie rytinių slavų "didžiosios tautos" ir buvo grįžimu prie savo kalbos kamieno...

Apie Žalgirio mūšį knygoje pasisakoma maždaug taip: Vokiečių veržimasis į slavų žemes, prasidėjęs 9-tam amžiuje, t.y. nuo Karolio Didžiojo laikų, ir geografiniai -- jo pradžia buvo Elbos pakrantėse, buvo sulaukęs tik 1410 m. slavams vokiečius sumušus Žalgirio arba Tannenbergo mūšyje Rytprūsioje. Kad lietuviai tame mūšyje irgi dalyvavo, ir kad to mūšio svarbiausias planuotojas, iniciatorius, bei karo vadovas buvo Lietuvos valdovas Vytautas Didysis ir kad kitas lietuvis -- Jogaila -- buvo Lenkijos karalius ir vyriausias konsultacinis Lenkijos kariuomenės vadas, ir kad smolenskiečiai ir baltgudžiai kurie sudarė kai kuriuos Lietuvos kariuomenės pulkus, buvo Lietuvos valstybės piliečiai, ir kad totorių raiteliai, kuriuos Vytautas panaudojo kryžiuočių apsupimui, buvo visai ne slavai, bet mūšyje dalyvavo kaip Vytauto sąjungininkai, arba kaip jo vasalai -- nepamirėta nė vieno žodžio.

Kol neturime anglų kalba lietuvinistinės enciklopedijos, angliškai rašantieji tokius faktus dažnai praleidžia, nes daugumai skaitytojų jie nėra žinomi, ir sunkiai surandami bei patikrinami. O gal nuo Stalino ir Hitlerio laikų kai kurie taip priprato meluoti, kad rašo laiky-

Bronius K. Balutis, būdamas Lietuvos įgaliotu ministru Washingtone, 1933 m. birželio 10 d. dalyvavo Clevelande lietuvių kultūriniame darželyje atidengiant J. Basanavičiaus paminklą, kurį padovanojo Lietuvos Šaulių Sąjunga. Nuotraukoje kairėje min. B.K. Balutis ir šalia Clevelando burmistras Ray T. Miller, dedant vainiką prie paminklo. Nuotrauka paskolinta Cleveland Public Library

BRONIUS K. BALUTIS -- SLA GARBĖS NARYS

K. S. KARPIUS

Laikau reikalingu paminėti kokių ypatingus santykius turėjo su Clevelandu Bronius K. Balutis, buvęs 1912-1919 metais

damiesi dėsnio -- kuo didesnis melas, tuo labiau jis bus patikėtas. Be to, kur patiekti lietuviški žodžiai, ne visi reiškia tą ką autoriai sako, kad jie reiškia, lygindami juos su atatinamais slavų kalbų žodžiais.

Autoriai tiksliai nenurodo iš kokių autorių, kokių veiklų ir kokių puslapių jie lietuviškus žodžius ar sakinius cituoja; tad jei jau lietuviškas tekstas yra su klaidomis ir nebeaišku kas ten norėta pasakyti, o duotas vertimas -- pagrindinai tekstui neatitinka, tai ir mokant abi kalbas nebegalima nieko pataisyti.

Pacituosiu vieną sakinį iš 117 puslapio. Raidė L. reiškia -- Lithuanian.

"L. sakė tave žirgeli pragerus". Greta vertimas angliškai "They said you had watered the horse". Atvertus duotąjį autorių vertimą išeina "Jie sakė tu buvai pagirdžiusi arkli". Na, tai ir spręskite patys ką ten sakė, ar pragerė žirgelį, ar pagirdė žirgelį?

Negaliu ir nenoriu nieko sakyti apie kitus knygos skyrius, kur lyginama tikrųjų slavų kalbos (senovės bulgarų, dabartinės bulgarų, lenkų, čekų, slovėnų, serbų, kroatų, slovėnų, rutėnų, ukrainiečių, baltgudžių) su rusų kalba, gal ten rašoma ir teisybė; bet apie pabaltiečių kalbas, kur jos traktuojamos kaip "Balto-Slavonic" yra rašoma tendencingai, nebeišlaikant nei mokslo nei teisybės principų.

J. K. Gasis

(Buv. Prekybos Instituto anglų kalbos lektorius)

PAPILDYMAS

Po straipsniu "Kam reikalinga 'Miss Lithuania'?" (Dirva Nr. 77, 6 psl.) per klaidą buvo praleista autorės E. Čekienės pavardė. Atsiprašome.

Chicago "Lietuvos" redaktorių, dabartinis Lietuvos ministras Anglijai, šiomis dienomis Clevelande įvykusiame Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 80 metų sukakties seime išrinktas SLA garbės nariu.

Balutis pradėjo savo darbą tų Susivienijimo dalyvaudamas pirmą kartą 1907 metais Clevelande įvykusiame SLA seime, kaip delegatas Valparaiso universiteto studentų SLA kuopos. Tame seime jis buvo antrasektorium, ir išrinktas pastovios SLA Literatūrinės Komisijos pirmininku; toje komisijoje jis buvo išrenkamas po to eilėje kitų seimų. Jos pareiga buvo rūpintis lietuvių švietimu, spausdintais leidiniais ir organo Tėvynės turiniu.

Clevelando seime 1907 metais Dr. Jonas Basanavičius ir Dr. Jonas Šliupas buvo išrinkti pirmutiniais SLA garbės nariais.

Jau būdamas Lietuvos ministru Washingtone, B.K. Balutis 1933 m. birželio 10 d. dalyvavo Clevelande atidengime SLA garbės nariu Dr. Jonui Basanavičiui paminklo lietuvių kultūriniame darželyje.

Dabar, SLA seime Clevelande, Balutis pats buvo išrinktas SLA garbės nariu, trečiu, šalia Basanavičiaus ir Šliupo.

Kiek žinoma, SLA prezidentas Povilas P. Dargis dėjo visas pastangas ministru Balutį atkviesti į šį seimą, tačiau nepavyko. Vietoje to, p. Balutis atsiuntė iš Londono juostelėje įkalbėtą savo sveikinimą seimui ir amerikiečiams lietuviams. Ta jo kalba buvo perduota seimo dalyviams per garslakatbį.

BALUTIS -- ŽYMUS VISUOMENININKAS

Bronius K. Balutis, gimęs Seirijų miestelyje 1879 metais šalinamasis nuo tarnavimo Rusijos kariuomenėje, 1905 metais atvyko į JAV ir apsigyveno pas savo dėdę, kunigą Židanavičių, Amsterdam, N.Y., parapajus kleboną. Patyręs apie lietuvių veiklą išeivijoje, jau 1906 metų va-

pos mėnesį baigęs universitete teisių mokslą, įgijo juristo diplomą. Naujai įgytas mokslo laipsnis ir platus patyrimas visuomeninėje veikloje sudarė stiprų pagrindą jo būsimajai politinei -- diplomatinei karjerai.

Kai jaunutė Lietuvos respublika kovėsi su trimis priešais -- bermontininkais, bolševikais ir lenkais, tautinė srovė viena sušaukė 1919 m. gegužės 8-10 dienomis Chicagoje seimą. Visuomenė parodė didelį pritarimą. Draugijos prisiuntė apie 350 atstovų, ir visuomenė seimo proga suaukojo virš \$8,000 Lietuvos reikalams ginti.

Šis seimas nutarė padovanoti Lietuvai plačiai žinomą Laisvės Varpą.

Kitą svarbų nutarimą padarė -- išrinko ir įgalioto tuometinį "Lietuvos" redaktorių B.K. Balutį Tautinės Tarybos atstovu į Versalio Taikos konferenciją. Šalia Balučio, kitas tautinės srovės įgaliotinis taikos konferencijai buvo inž. Tomas Norus-Naruševičius. Katalikai iš savo pusės išrinko kunigus Joną Žilį ir Dabužį. Jie visi buvo Lietuvos delegacijos pirminko prof. A. Voldemaro žinioje.

Iš Versalio Balutis į Ameriką negrįžo -- buvo pakviestas į Užsienio Reikalų Ministeriją Kaune.

Lietuvos Laisvės Varpas, nušildintas ir perveždintas, Kauną pasiekė 1922 m. sausio 22 d. Varpe buvo išliedintas Balučio suredaguotas įrašas:

"O skambink per amžius
vaikams Lietuvos:
Tas nevertas laisvės kas
negina josi!"

VĖL AMERIKOJE -- MINISTRO TITULU

Po vaisingų devynių metų darbuotės Lietuvoje, kuri apėmė jo dalyvavimą Suvalkų ir Klaipėdos sutarčių sudaryme, 1928 metais Balutis atvyko į JAV -- bet jau kaip Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministras Washingtone.

Sulaukę jo kaip Lietuvos ministro, jo gerbėjai ir bendradarbiai iš ankstyvesnių laikų, nepagaliję jam laurų ir pagarbos. Didelės minios pasitiko jį, kai 1929 metų Vasario 16-tos šventei nuvyko į Chicagą.

1933 metų birželio 10 dieną pasikvietė ministrą Balutį į Lietuvių kultūrinio darželio atidarymo iškilmes, atidengimui Dr. Basanavičiui pastatyto paminklo.

Tų pat metų liepos 16 d. Chicago Šimtmečio Progreso parodos metu, Lietuvių Dienos programoje Balutis kaip ministras dalyvavo pagrindiniu kalbėtoju ir miesto garbės svečiu.

1934 metais, paaiškėjus Lietuvoje, kad Londonas yra svarbesnis Lietuvai negu Washingtonas, Balutis buvo perkeltas ministro pareigoms Anglijoje kur iki šiai dienos yra šiose pareigose. (Plačiau apie Balutį rasite J.J. Bachuno išleistoje monografijoje "Bronius Kazys Balutis -- jo gyvenimas ir darbai". Gaunama Dirvos knygyne.)

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH ROAD,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

LJS jūrų gintarių gretos skaitant tunto įsakymus.

IŠKILMINGA JUODKRANTĖS TUNTO SUEIGA

Birželio mėn. 22 d. saulutei leidžiantis, į sesės D. Bylaitienės erdvį kiemą suplaukė gausus būrys jūrų skaučių. Visos sesės tvarkingose uniformose ir nekantrumo žvilgsniais akys, nes juk tai nepaprasta LJS jūrų skaučių Juodkrantės tunto sueiga. Ši bus paskutinė prieš artėjančią stovyklą ir šiandien sužinosime savo naujo štabo sudėtį, bei naujas laivo vades.

Komendantai Kr. Stonkutei išrikiavus "Juodkrantės" tuntą ir priėmus raportus, buvo pagerbta vadovybė, kurios tarpe matėsi LJS dvasios vadas J. Raibužis, S.J. ir LJS Vyriausia Skautininkė Aldona Gasnerienė. Prie įneštos "Juodkrantės" tunto vėliavos adjutantė D. Bilaišienė perskaitė įsakymus, paskelbdama, jog naujoji tuntininkė D. Bylaitienė perima "Juodkrantės" tuntą ir sudaro sekančią štabą:

Tuntininkės pavaduotoja ir uos to komendantė -- Danutė Baltramaitienė, komendantė -- Kristina Stonkutė, adjutantė -- Danutė Bilaišienė, tunto kapelionas -- Jonas Raibužis, S.J., tunto globėja -- Juzė Aglinskienė, skautavimo instruktorė -- Aldona Gasnerienė, išdininė -- Irena Jurgilienė, ūkio dalies vedėja -- Bronė Stravinskienė, "Bangelių" laivo vadė -- Vena Lauraitienė, "Vaivos" laivo vadė -- Rūta Domarkaitė, Gintarių "Vėlungių" įgulos vadė -- Danutė Vakarė.

Nors dėl netikėtai susidėjusių svarbių priežasčių buvusioji tuntininkė D. Lukošionaitė negalėjo atvykti, tačiau atsiuntė tradicinę lazda išpuoštą gintarų, buvusių tuntininkų vardais ir perjuostą tautine juoste, kartu su puokšte gėlių ir savo linkėjimais naujai tuntininkei. Visą tai, kartu su simbolišku vairu, perdavė Vyriausia Skautininkė A. Gasnerienė. Naujoji tuntininkė, sujaudinta savo pareigų atsakomybės, šiltu žodžiu kvietė visas padėti jai laikyti "Juodkrantės" vairą įvairių vėjų ar audrų slautime, tvirtai laikyti jūrinio skautavimo principų ir ugdyti mūsų seses lietuviškose tradicijose. Dvasios vadas Jonas Raibužis, S.J. ir Vyriausia Skautininkė Aldona Gasnerienė pasveikino naująją štabą, linkėdami jam darbinių metų.

Gaila, kad negalėjom apkabinti ir padėkoti buvusiai tuntininkei D. Lukošionaitėi, už jos nutiestą mums kelią, bet minti-

mis tuo momentu ir mes, ir ji, buvome kartu.

Prieš perduodama naujai laivo vadėi R. Domarkaitėi "Vaivos" laivą, Vilija Reagan buvo apdovanota "Vaivos" sesių gėlėmis. "Bangelių" laivą perėmė Vena Lauraitienė ir visų ūdriųjų veidai nušvito malonia žypsena. Šia proga, Jūrų skaučių kandidatėmis į Vaivos laivą buvo perkeltos sekančios ūdros: Ramunė Baronaitytė, Laima Gasnerytė, Audronė Matutytė, Gailė Mikalonytė, Aldona Sabalaitė ir Stefutė Snarskytė.

Pasibaigus oficialiai daliai visos sesės su svečiais iš New Yorko ir Los Angeles, bei tėveliais susėdo prie laužo, kurį uždegė jauna lietuvaitė iš Filipinų. Sekė dainos ir pasirody-

mai, Sesių Vaivų Meškiukas Rudnosiuks, originaliai suvaidintas, prijuokino visus iki ašarų. Maloni staigmena buvo kvartetas sudarytas iš sesių naujai perkeltų į "Vaivos" laivą. Dainos prie laužo atrodė niekad ne-sibaigs, tačiau atėjo laikas atsisveikinti ir palinkėjus viena kitai gero vėjo, skirstydamosi namo, pynėme planus susitikimui stovykloje.

Sesė Danutė

MOTERIS IR NAMAI

Moteris sukuria ir išardo namus, -- sako prancūzų pedagogas Fernelonas.

Tiesa, dažnai sakoma, kad vyras yra šeimos galva, tačiau giliau pažvelgus pastebime, kad vidutinį šeimos gyvenimą moteris, o ne vyras valdo, arba mažą mažiau, moteris atsakomybę neša ant savo pečių. Tik žvilgtelėkim: šeimos narių sveikata ar ne į moters rankas atiduota? Vaikų auklėjimas, ar ne moters atsakomybėje? Jaukių ir malonių išorinių sąlygų sudarymas: buto tvarka, puošimas, ar ne moters dalykai? O geresnis gyvenimas, ar ne daug nuo moters priklauso? Taigi, čia nėra reikalo visą ir skaičiuoti, moterys pačios puikiai žino, kad, jei tik norima, daug padaryti galima, nes didesnė šeimos reikalų dalis priklauso moterims.

Kiekvienai moteriai teko gyventi gražios jaunystės dienas, kol tebe-gyveno savo šeimoje. Tai buvo jų laisviausias amžius, mažiausiai vargo, rūpesčių sudarydavo. Tačiau tai nereiškia, kad nebuvo uždėta jokių pareigų. Žmogaus gyvenimas yra taip sutvarkytas, kad jame nėra jokio tarpelio, kuris neturėtų prasmės ar tikslo. Nuo pat užgimimo žmogui jau tenka ruošti ir gyvenimą. Neveltui sakoma, kad nėra pasaulyje žmogaus visiškai laimingo. Jei ne visada, tai vis dėlto yra valandų, kai žmogus visai pasitenkinti negali. Jis gali tik stengtis sumažinti nepasitenkinimus, nemalonumus, įnešdamas į gyvenimą daugiau šviesos, nuoširdumo, vilties, sveiko ir tikro draugiškumo.

Tam pasiekti reikia būti užsigrūdinusiam, pa-

mažu pripratusiam pakelti gyvenime pasitaikančius vargus ir nemalonumus. Jei kūdikio amžiuje yra progų, kurio-mis tenka pradėti ruoš-tis prie realaus gyvenimo, tad ką kalbėti apie jaunatvės amžių, kada pats žmogus pradeda galvoti. Todėl ir sakoma, kad jaunų mergaičių amžius yra užsigrūdimo amžius, pasiruošimas rimtam gyvenimui. Iš-tikrųjų, kaip jaunystėje yra įpratusios gyventi, taip dažnai ir vėliau stengiasi, nes įprati-mas yra labai svarbus reiškinys, ypačiai norint išauklėti savyjetik-rą kultūringumą, kurį mo-teris vėliau parodo jau savo namuose.

Moters namai -- jos sielos platusis pasaulis, kuriame pasireiškia visa jos prigimtis. Pavyz-džiui, kad ir pirmoji jos sritis -- šeiminkavimas.

Rūpestinga moteris vi-sada stengiasi išgyti daugiau žinių iš šeiminkavimo srities, o jos jai labai reikalingos.

Kad sveikai ir gerai ga-lėtų maitinti, šeimą, vai-kus. Reikalingų žinių ga-li išgyti mokykloje, kur-suose, knygose bei pe-riodinėje spaudoje. Va-dinasi, reikia jai pačiai domėtis, rūpintis ir žino-ti daugiau. Mat, gyvenimas eina priekin. Visur žmonės ieško pagerini-mų, todėl ir šeiminkės negali atsilikti. Be to, jos turi galvoti ir apie taupumą, kiek galint stengtis pagerinti namuo-se ekonominę būklę ir nešvaistyti pinigų nebū-tiniems reikalams.

Kiekviena jauna mer-gina turi pagalbėti ir pri-siminti, kad ji ruošiasi į sunkų moters gyvenimo kelią, todėl turi smul-kias kasdienines parei-gas suderinti su ateities reikalavimais. O tai visa pasiekama. Tik reikia būti drausmingomis, my-lėti savo kilnius idealus, pamėgti šeimos pastogę.

Moteris, kuri sugeba ir pajėgia kurti verty-bes, ne tik turtina savo šeimą medžiaginiais, bet pažangėja pati, ugdo savo asmenybę, stiprina savo būdą ir turi savo šeimai teigiamos įtakos. Ji sugeba sukurti aplin-kumą, ne tik paviršutiniš-kai turtingą ir gražią, bet giliai kultūringą, ku-riuje gimsta gražūs su-manymai, realizuojasi dideli darbai ir kurioje bręsta naujos, stiprios kultūrinės jėgos.

Būdą stiprina ir protą lavina dirbančios apgal-votai, pasiruošus, kūry-biškai nusiteikus. Šių die-nų jautriai ir svajingai jaunuolei vienodi darbai yra per daug įkyrūs. To-dėl ji turi ieškoti būdų tuos darbus atlikti greičiau ir lengviau. Vadinasi, ji turi mokytis šei-mininkės darbo. O tą vyk-dydama išmoks giliau su-prasti savo uždavinius, darbo sąlygas ir pasi-ruoš tikrosioms moters ir motinos pareigoms.

J. Miškinis

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽĘS?

ATSIMINIMAI (21)

Kalbėjome apie paskutinius savo pergyveni-mus ir dabartinius įvykius. Namų šeiminkas, pas kurį gyveno P., išgirdęs mūsų pasikalbėji-mą ir patyręs, jog ir mes esame nukentėję nuo bolševikų atėjęs pas mus sako:

-- Vyrų, aš girdžiu, kad ir jūs turite bol-ševikinių žaizdų... Žaliakalnyje čia mus terori-zavo vienas rusas politrukas ir jo žmona. Ypa-tingai žiauri buvo ta rusė. Jų pranešimais ir skundimais ne vienas lietuvis yra nužudytas ar-ba šiuo metu kenčia užkaltame vagone pakeliui į Sibirą.

-- Kaip gaila ir neteisinga, kad ne jie, nu-sikaltėliai, o nekalti žmonės dabar trokšta už-kaltuose vagonuose.

-- Ji pasiliko neišbėgusi ir tebegyvena tame pačiame bute Žaliakalnyje. Maža to -- ir jos vy-ras yra pasilikęs, slapstosi, o naktimis lankosi pas savo žmoną. Aišku savaime, kad jie čia li-ko su uždaviniu, -- aiškino šeiminkas.

-- Ar jis vaikšto uniformuotas? -- paklausė Julius.

-- Kaimynai matę jį civiliai apsigėrusi.

-- Bet jei tikrai jis yra pasilikęs ir ką nors čia veikia, tai jis vaikšto ginkluotas, -- sakau.

-- Tikriausiai, kad beginklis jis nevaikšto, -- tikrino P.

-- Aš sakyčiau, kad mes tuos piktadarius turime pagauti ir pristatyti valdžiai. Jie buvo biau-rūs skundikai, nes kas su ta ruse pasiginči-jo ar papeikė okupantus, tuoj buvo šaukiami į NKVD tardymui. Ne visi iš jų sugriždavo, -- pa-sakojo šeiminkas.

-- Kaip mes juos pagausime ir perduosime valdžiai, patys būdami beginkliai, -- aiškino P.

-- Ginklų ir dar vyrų pagalbą mes galime gauti policijos nuovadoje, tik mes turime patys parodyti, kad miesto valymas nuo tokių piktada-rių yra ir mūsų pareiga, -- ryžtingai aiškino šeiminkas.

Sutikome su šeiminko mintimis, jog to-kius nusikaltėlius laikyti palaidus yra pavojinga ir nutarėme užėti į policijos nuovadą paprašyti pagalbos.

Nuovadoje paaiškinus, koku reikalu atėjome gavome pagalbą dar vieną vyrą, o mes keturi po automatinį parabelį.

Galėjo būti pusiaunaktis kai apie ketvirtį my-lios mesėjome šiltos ir ramios nakties tyloje. Siauro keliuko šonuose žydėjo aukšti ir tankūs alyvų ir jazminų krūmai. Jazminų kvėpėjimas švelniai jautrino uoslį ir atrodė, jog nebūtų to nakties grožio, jei čia nežydėtų taip daug jazmi-nų. Tokioje dieviškoje gamtoje ir mėnulis prieš mus atrodė kaip didžiulis žiedas. Tokia pasakiš-ko grožio naktis, tokia gyvybę skatinanti gamta, bet koks kontrastas, palyginus su žmogaus parei-gomis...

Artėjome prie namo, kur turėjo būti sugrįžęs politrukas. Iš trijų kampų sustojome apie namą -- sulaikyti, jei bėgtų, o kiti du nuėjo per gėlėmis apaugusį kiemą belstis į duris. Netrukus kamba-ryje išsibėbė šviesa, ir po trumpos valandėlės išsivedė moteriškę su kokių dešimties metų mer-gaitę. Politruko nebuvo, o politrukiene uždarė policijos nuovadoje, kad perduotų Valstybės Sau-gumo Departamentui kvotai. Gaila buvo tos mažos mergaitės, kuri su išgąsčiu klausinėjo motiną, ką policija su jomis dabar darys.

Vėliau teko sužinoti, jog sekančią dieną po-licija darė kratą suimtosios bute ir rado ten daug medžiagų drabužiams. Kadangi tokių prekių rusai buvo prisigrobę iš mūsų krautuvų tai rastas medžiagas policija atėmė ir perdavė Rau-donajam Kryžiui. Gi Saugumo Departamente ap-klausinėjo politrukiene ir, neradę kaltės, ją pa-leido.

SUGRĮŽIMAS

Kaune teko išbūti apie tris savaites, nes su Tauragė nebuvo jokio susisieikimo. Telefoninio ry-šio taip pat jokio. O namai taip traukė. Kurėjau, ką dariau, vis kankino mintis -- "Ką berasiu su-grįžęs?" Juk žinojau, kad tūkstančiai užkaltuose vagonuose išvežti į tremtį, į tolimą Sibirą.

Pagaliau vieną dieną į Tauragę važiavo auto-busas. Sėdau ir išvažiavau.

Liepos mėnuo. Laukuose nupiautus dobilus regėjo akys, o vystančių žiedų kvapas, besiver-žiąs pro atidarą langą, džiugino ir svaigino. Bangomis siūbavo išplaukę rugiai, o pakelėse žy-dėjo ramunių kupsteliai. Ar seniai ieškojau vie-tos kameroje čiuziniui patiesti?... Autobusas skriejo per ramiai alsuojančią Lietuvą, vos tik dabar karo audrai ją apleidus.

Keista. Jau 25 metai praėjo nuo ano siaubin-go pavasario ir nuo tos kelionės iš kalėjimo į na-mus, bet aš ir dabar dažnai sapnuoju, kad per saulėtą Lietuvą vykstu iš Kauno į Tauragę ir vis kankinuos -- ką rasiu sugrįžęs.

O ką rasčiau sugrįžęs į Tauragę dabar?

Juodkrantės tunto naujoji tuntininkė D. Bylaitienė ir tunto vėliava iškilmingos sueigos metu.

Mažųjų 'universitetas' Chicagoje

Mažamečių vaikų sistematingas auklėjimas nėra naujas dalykas. Įvairios grupės, organizacijos, parapijos, institucijos šiame krašte yra įkūrusios ir išlaiko eilę darželių ir kitokių įstaigų priešmokyklinio amžiaus vaikams auklėti. Prieš koki mėnesį Tautinė Švietimo Sąjunga įteikė prezidentui Johnsonui raštą, kuriame siūloma, kad "visi vaikai nuo keturių metų amžiaus privalo turėti galimybę mokytis valdžios lėšomis". Prezidentas idėją užgrybė ir, reikia manyti, jos vykdymas greitai bus realizuojamas.

Tame rašte be kita ko sakoma, jog pirmieji keturi ar penki vaiko amžiaus metai sudaro jo sparčiausio protinio vystymosi periodą. Vaiko pastatymas prieš galimai didesnę skalę socialinių apraiškų ar protinių uždavinių šiame amžiuje išplečia vaiko sugebėjimą mokytis.

Chicagos Universiteto pedagogikos profesorius Benjaminas S. Bloom'as teigia, kad bent pusė septyniolikmečio inteligencijos išsivysto jam einant ketvirtus metus, gi dar 30% -- tarp keturių ir aštuonių metų. Priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo mokyklos kaip tikišvysto jų protinio imlumo laipsnį, praturtina vaiko kalbą, išplečia jo dėmesio išlaikymą ilgesniam laikui, pripratina prie kasdieninių ryšių su aplinka, su kitais žmonėmis.

Žinoma, kad ir su prezidento palaiminimu mažamečių vaikų mokymo problema taip lengvai ir greitai neišsprendės. Ap-skaičiuojama, kad neskaitytant nė naujų mokyklų ar klasių pristatymo idėjos igyvendinimas kainuotų apie tris bilijonus dolerių i metus. Įvairioms lokalinėms valdžioms tai jau būtų sunkiai pakeliamas našta, nes vietiniai nuosavybės

ir kitokie mokesčiai ir dabar jau yra gana aukšti. Reikėtų federalinės valdžios pagalbos. Tačiau pati didžiausia kliūtis būtų prityrusių mokytojų trūkumas. Gi šitai kliūčiai pašalinti neužtektų vieno ar kelių metų laiko. Todėl didele dalimi dar ilgai reikės tenkintis privačia iniciatyva. Chicagos lietuviuose tokios iniciatyvos rezultatas yra Varnas - Montessori židinėlis atsidaręs šių metų pradžioje ir neseniai sėkmingai užbaigęs pirmąjį semestrą.

-- Mintis šį židinėlį įkurti pedagogės Marijos Varnienės ir profesorius Adomo Varno galvose buvo jau prieš kelis metus, -- grupei semestro užbaigtųjų progą susirinkusių tėvų ir spaudos darbuotojų aiškino inžinierius Kazys Oželis, vienas iš židinėlio namų statybos organizatorių. -- Dabar, kaip matote, idėja, jau kūnijasi: turime sienas ir stogą... Bet darbas dar tik prasideda. Reikia plačiau atverti duris. Reikia, kad daugiau lietuviukų vaikučių židinėliu susidomėtų.

Žinoma, pats didžiausias židinėlio gyvybės ir klestėjimo laidas yra dvi prityrę Montessori metodo auklėtojos: Marija Varnienė ir Domė Petrutytė. O ir naujo rūmo išvaizda nėra jautokia plika, kaip inžinierius kuklinasi. Dvi didelės erdvios, šviesios klasės. Jų sienas puošia spalvingi dail. A. Varno paveikslai. Ta pati lietuviška sodyba su rūpintojėliu skęstanti pavasario žieduose ir žiemos šerkšnuose... Prie piliakalnio lygumoje šokantis jaunimas... Lai-vai liūliuojantys pavakarės prieblandoje...

Vos įėjus pro klasės duris i akis krinta didelis tvarkingumas ir švara. Kaip kad toje septynių nykštukų buveinėje, kada Snieguolė pridėjo ten savo šeimininkės ranką: mažytės kabyklos, staliukai, kėdutės. Net ir tualetu kambarėlis su tolygiai miniatiūriniais įrengimais... Ant staliukų išdėstyti vaikučių piešinėliai. Lydija, Laima, Rita, Mirga, Regina...

-- Ar daug mokinių turėjote pirmąjį semestrą?

-- Amerikiečių turėjome dvi klases po 25 vaikus, o lietuviukų -- gėda prisipažinti: vos trylika. Lietuviai nerangūs. Gal permažai skelbiame, gal daug kas dar nežino? -- pasakojo M. Varnienė.

Frie sienų dėžutėse tvarkingai sudėtos kuklios mokslo priemonės: formos, kaladėlės, spalvoti pieštukai. Lietuviškos klaseje ant mažo stalo vazoje žaliuoja rūtos. Amerikiečių klaseje tokioje pat vietoje stovi mažas žvaigždėtas vėliavėlė. Ir gaublys. O ir sienas puošiantys A. Varno paveikslai, sakyčiau, daugiau tarptautinio pobūdžio.

-- Visą tą medžiagą

Jaukioj, šviesioj, švarioj aplinkoj ir vaišintis skaniau. Amerikos Lietuvių Montessori D-jos Vaikų Namelių auklėtiniai prie užkandžio.

V. Juknevičiaus nuotrauka

mes su panele Petrutyte pačios namuose vakarais pasidarome. Daug ko negalime atsinešti, nes nėra stalų, nėra kur sudėti. Dar daug ko trūksta. Viskas pinigų kainuoja. Kiekviena pradžia sunki...

Kalbamės apie Montessori metodą šiame krašte dar gana naują, bet jau giliau įleidžiantį šaknis.

-- Dar permažai žmonių Montessori sistemą pažįsta. Yra juk daug šventraštį skaitančių, bet gerų krikščionių -- ne tiek daug. Taip ir su Montessori. Aš ją skaitau beveik kaip evangeliją. Dažnai perskaitau vieną - kitą sakinių ir galvoju: kiek daugišminties ji prirašė apie vaiką. Perskaitykit jos "Proto imlumą". Aš ją skaitau prancūziškai, bet yra ir angliškai...

Apie savo mokytoją M. Varnienę kalba su meile ir užsidegimu. Taip pat ir apie savo auklėtinius. Manau, kad yra tiesos kitų sistemų šalininkų priekaište montessorininkams, kad jie yra fanatikai, kitų metodų visai nenori nematyti. Tačiau ar ne visi geri auklėtojai to fanatizmo turi?

-- Montessori metodas yra ateities mokslas, šiandien permažai pažįstamas. Montessori daug kalba apie aplinką. Vaikui aplinka turi padėti daryti tai, ką jis nori. Mūsų pareiga vaiko judesį sujungti su galvojimu. Gyvenimas vaikui dažnai kliudo, jį išblaško... Mes turime vaikui duoti darbus, kurių kontrolę galime išlaikyti savo rankose.

-- Man labai malonu stebėti, kaip vaikas bręsta ir keičiasi. Va, kad ir jūsų duktė Dainelė. Pradžioje ji buvo labai nedrąsi ir nieko nenorėjo pati daryti. Matyt namuose visi jai per daug padeda. Ji nenorėjo rankų plaut, nes... nemokėjo atsisukti krano. Kai vieną kartą atsuko ir vanduo pradėjo smarkiai bėgti -- ji nusigando ir ėmė verk. Bet kada aš priejau su skuduru iššluostyt grindų ji man sako: "Kam tu šluostai? aš ir pati galiu..." Ir nuo to laiko ji staiga pasidarė sava...

Pokalbiuose tėvai apie židinėlio padarytą įtaką vaikams per tokį trumpą laiką kalba su nuostaba ir pasitenkinimu.

Trijų, keturių metų vaikai išmoko tvarkingumo, savistovumo, išmoko abecelę, skaičius... Išmoko be vargo, žaisdami, su noru, net su džiaugsmu. O svarbiausia -- išsiaugino prisišimą mokyklai.

Gage Parko LB apylinkės pirmininkas Gečas židinėlį pavadino "mažųjų universitetu". Lietuvos Valstybės konsulas dr. P. Daužvardis linkėjo, kad iš židinėlio

auklėtinių "būtų naudos ir tėvams ir tautai ir Lietuvai". Nėra abejonės, kad jų nuoširdūs linkėjimai išsipildys. Reikia tik daugiau mūsų pačių susidomėjimo, daugiau moralinės ir materialinės paramos.

A. Pavėjis

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Susikaupus atsiekiame gan daug. Amerikos Lietuvių Montessori D-jos Vaikų Namelių auklėtiniai dirba su spalvotom lentelėm, sudėstydami jas pagal spalvas ir atspalvius.

V. Juknevičiaus nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA ATIDARYTA VASARAJIMUI IR
PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis: MARIJA JANSONAS — Vila AUDRONĖ,
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655
arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumnuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

4½%
We Invite
Your Savings

ST. ANTHONY
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.
1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS
ĮVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS, STOGELIAI IR KITI
MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMAI
KOSTAS BUTKUS
Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

HELP WANTED MALE

INSPECTORS
QUALITY CONTROL

Growing sheet metal products manufacturer in Northern N. J. has excellent openings on shift work for the following:

Parts Inspectors

Ability to read blueprints desirable but not necessary. Knowledge of measuring instruments such as micrometer, calipers, steel tape essential.

Packing Line Inspectors

Knowledge of steel tape desirable. Excellent company benefits include hospitalization, life insurance, pension plan, etc.

Arrow Metal Products Corp.
3d Ave., Haskell, N.J. 835-5500
(75-81)

BOOKBINDERS

Several openings for bookbinders at growing book division of large printer. We need experienced operators for Perfect binder, casing-in machine, rounder-backer-liner, folders, and Smyth sewing machine No. 12. Most equipment fairly new. Applicants must have at least 2 years experience. Aid in moving. Experience operator rate of \$3.78 per hour. Write personnel dept., Fawcett-Haynes Printing Co., 1900 Chapman Avenue, Rockville, Maryland. (78-81)

BOOKBINDER SUPERVISOR

We need experienced bindery supervisors in our growing book division. You must have a working knowledge of book manufacturing equipment, but of equal importance you should have leadership and administrative skills. Fine opportunity and fringe benefits. Salary commensurate with experience. Write in complete confidence to—Personnel Dept., Fawcett-Haynes Printing Co., 1900 Chapman Avenue, Rockville, Maryland. (78-81)

WANTED TO WORK IN
AIR CONDITIONED PLANT
ENGINE LATHE HANDS
MILL HANDS
DAY & NIGHT SHIFT
SKILLED & SEMI SKILLS
Paid hospitalization, vacations & other benefits. 58 hour per week over 8 hours a day time & a half. Extra bonds for night shift.
HYDRO-TRACE
MANUFACTURING CO.
243 MINNESOTA
TROY, MICH.
313 — 585-3535
(78-82)

WANTED
Production ARC
Welder
Gang Punch
Operators
Rack Punch
Operators
Cope Shear
Operators
Power Press
Operator
FOR ALL SHIFTS.
ALSO
Draftsmen
Experienced on detail & layout work.
Qualified People Can Expect
Above Average
Incentive Earnings
• Paid Insurance
• 8 Paid Holidays
And Many Other Fine Fringe
Benefits.
CALL OR WRITE
APPLY
General American
Trans. Corp.
4405 EUCLID AVE.
East Chicago, Indiana
219 — EX 7-1420
"An Equal Opportunity Employer"
(77-79)

DRAFTSMAN
TOOL AND DIES

Experienced detailed layout of Draw, Blanking and Progressive Dies. Excellent wages, benefits and working conditions in a country atmosphere.

Send Detailed Resume
or Call 865-4141
DEL-KROME
CORP.

WALTON, N. Y.
(75-81)

WANTED
1st CLASS SKILLED
BORING MILL
OPERATORS

For Lucas Gilbert and C. & L. 58
hour week. Steady work. Good wages
Extras.

DECO TOOL & MACHINE
4175 E. 10 MILE RD.
WARREN, MICH.
313 — SL 7-3000
(73-79)

GFWC suvažiavimo proga Chicagoje, LMKF Chicagos klubas buvo suruošęs tautodailės parodėlę Jau-nimo Centre, Nuotraukoje mokytoja Marija Peteraitienė prie eksponatų. V. Noreikos nuotrauka

DETROIT

DARIAUS-GIRĖNO
MINĖJIMAS

Š.m. liepos 17 d., sekmadienį, «Darius-Girėno klubas» ruošia tradicinį žuvusiųjų didvyrių paminėjimą — šventę. Gal išskirtinai Stepo Dariaus ir Stasio Girėno tragingąją mirtį apgailestauja detroitiečiai. Jų

GRINDERS

Experienced operators for Cincinnati #2 Centerless grinders. Must be capable of job set-up. Position in new modern factory.

EXCELLENT WAGES
LIFE INSURANCE
HOSPITALIZATION
MAJOR MEDICAL
PAID HOLIDAYS.

Excellent opportunity for right man also openings for AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS
Preferably on Davenport Machines
Write to Mr. Zane G. Hunter
HUNTER SCREW
SOCKET, INC.
3609 BIG RIDGE ROAD
Spencerport, New York 14559
(A suburb of Rochester)
(74-79)

JOURNEYMEN
OR1st CLASS SKILLED
TOOLMAKERS

Experienced on special machines
58 hour minimum week. 1st & 2nd shift.

Phone Mr. RAE
313 — JO 4-6800
(70-79)

MALE OR FEMALE

REGISTERED NURSES
and
CERTIFIED NURSING
ASSISTANTS
(Male and Female)

Required for permanent staff positions in a one hundred bed active treatment hospital. Basic starting salary for General Duty Nurse \$350.00 and for Certified Nursing Assistant \$239.00. Consideration given for experience and post basic education. Recently revised personnel policies. For further information please contact:

Director of Nursing,
Weyburn Union Hospital
Weyburn, Saskatchewan
(74-80)

IMMEDIATE OPENINGS

SET-UP OPERATORS:
LIGHT TURRET LATHE
HEAVY POWER BRAKE
H AND V MILL
LIGHT DRILL PRESS
DRILL PRESS

ALSO:

SUBASSEMBLER & OTHER
Job classifications — 1st & 2nd shift.
Send Resumes—Apply—or Call
U. S. SLICING MACHINE CO.
1 VERKEL DR. LAPORTE, IND.
(75-79)

REGISTERED NURSES REQUIRED for Moosomin Union Hospital. New 20 bed residence, extension and renovation program just completed. Excellent working condition. Salary range \$350.00-\$446.00 with an allowance for previous experience. Full maintenance available. This is a progressive town of 2500 on No. 1 Highway near the Manitoba border. Write or phone reverse to Director of Nursing, Moosomin Union Hospital Box 400, Moosomin, Sask. (74-80)

garbei įsteigtas Dariaus - Girėno Klubas, kuris šiuo metu yra apriepęs virš 320 narių. Kasmet didvyrius prisimenant, šv. Antano p. bažnyčioje laikomos iškilmingos mišios. Bažnyčia pilnutėlė maldoje prisimena už tėvynės garbę žuvusius didvyrius. Daugybė draugijų su savo vėliavomis pagerbia jų atminimą. Šiomet, liepos 17 d., sekmadienį, visi pavieniai lietuviai ir organizacijos bei draugijos su vėliavomis, kviečiami dalyvauti šv. Antano parapijos bažnyčioje 10:30 val. iškilmingose mišiose, kurios bus laikomos už didvyrių vėles.

Po pamaldų, Lietuvių Namuose 1:00 val. šaukiamas visuotinis klubo narių susirinkimas. Susirinkimo darbotvarkė: pereito visuot. narių susirinkimo protokolo skaitymas; valdybos pranešimas; revizijos k-jos pranešimas; svetainės praplėtimo klausimas; svetainės pelno paskirstymas; pikniko ir metinio narių baliaus reikalai. Pagaliau, klausimai ir sumanymai.

Tuo pačiu valdyba praneša Detroito visuomenės žiniai, kad šiometinė Dariaus-Girėno Klubu gegužinė įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 6 d., ne sekmadienį, bet šeštadienį.

dienį Beachnut Grove sode. Šiomet itin bus kreipiamas dėmesys į kultūrinį pobūdį. Daug muzikos. Nuotaikingo humoro irgi netrūks. Klubo nariai ir visa lietuviškoji visuomenė labai prašoma nepamiršti, jog š.m. rugpjūčio 6 d. 1 val. p.p. Beachnut Grove Dariaus - Girėno Klubas ruošia šaunią gegužinę. Atsilankykime!

Klubu V-ba

* F. SKERYS, Vasario 16 Gimnazijos mokytojas, Detroito LB kviečiamas, liepos 22, 23 ir 24 dienomis bus Detroito ir vienoje iš tų dienų padarys pranešimą visuomenei apie gimnazijos būklę. Suinteresuotieji akivaizdžiai pamatys pagrįstus kompetetingų įstaigų revizijos aktus apie gimnazijos rūmų statybos ir jos išlaikymo atskaitomybę. F. Skerys apsistos pas Mariją ir Joną Šimkus.

CHICAGO

* JONAS NALIS ir BIRUTĖ ŠLAJUTĖ sukuria šeimą. Sutuoktuvės bus liepos 16 d. Chicagoje. Jaunoji yra dukra Juozo Šlajaus, kurio atsiminimus iš bolševikinio kalėjimo spausdina Dirva.

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią Nelės Mazalaitės knygą
MIESTELIS, KURIS BUVO MANO.

Kaina \$2.50.

Ši knyga laimėjo 1965 m. Aidų žurnalo literatūros premiją. Išleido Darbininkas 1966 m. Iliustravo P. Jurkus. Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos knygos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ,

spalvavimo knygutė su lietuviškais tekstais. Kaina tik 50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti J. Gliados premijuotas knygas:

Šikšnosparnių sostas	\$2.50
Ora pro nobis	\$4.00
Delfino ženkle	\$2.50
Namai ant smėlio	\$2.00
House upon the sand	\$3.95

★

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezijos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempužienės — D. Lapinsko — Dainas	Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00
St. Baro — Operų arijos	Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis — \$5.00
Birutė Valterienė — Dainos — \$5.00
Iz. Vasilūno — Lietuvių kamerinė muzika — \$6.00 ir kt.

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pašto perlaidą

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

"NUPEŠTA VIŠTA"

Paminėjimui 1,000 metų krikščionybės įvedimo Lenkijoje, čia esančių lenkų politikų įtaka JAV paštas nutarė išleisti 5 centų pašto ženklą, bet dėl jo jau kilo nesusipratimų, apie ką Clevelando dienraščio Plain Dealer vienas redaktorių taip rašo:

"Kadangi nesusipratimas, oficialiai, liečia tą nušėpusį erelį, gal tikrai gera valia iš JAV pusės būtų visa tai užmiršti (atmesti), nežiūrint kad apie 115 milijonų tų ženklų baigiama gaminti".

Nesusipratimas kilo kai dabartinė Lenkijos vyriausybė pareiškė Washingtonui pasilai-

kanti sau teisę neišleisti i Lenkiją pašto siuntinių ant kurių bus tas pašto ženklas.

Varšuva užprotestavo kam tame pašto ženkle vaizduojama senosios, bet ne dabartinės Lenkijos erelis.

Plain Dealer redaktoriaus toliau sako: "Mes apžiūrėjome tą erelį ketletą kartų iš visų pusių ir užjaučiame lenkams. Tačiau, mūsų manymu, tas paukštis atrodo panašus į nupeštą antį. Nors sumanymas pradėti tas gerias norais, ir Lenkijos vyriausybė anksčiau yra pareiškusi pasitenkinimo dėl to pašto ženklo, skirtopasirodyti liepos 30 d., bet taip buvo iki gavopamatyti tą sužeistą coot (ančių giminės paukštis) atspausdintą spalvomis. Paminėta, kad tas erelis (?) ant galvos turi karališką vainiką, o viršuje kryžių atžymėjimui 1,000 metų Lenkijoje krikščionybės, kai tenykštė vyriausybė i religiją žiūri kreivomis akimis".

Dėl istorinių nesusipratimų lietuvių sulenkais, mūsų pašaipose Lenkijos erelis vadinamas "višta". (ksk)

Bogotos jaunieji lietuviukai suvaidinę J.K. Gliados "Po svetimu dangumi". Iš kairės, Dalia ir Rita Vaičytės, Kristina Urbanaitė, Irena Trejutė, Antroji eilė: Ramunė Karanauskaitė, Daina Trejutė, Milada Didžiulytė, Laima Didžiulytė, Petras Urbanas, Gailė Karanauskaitė, Trečioji eilė: Aldona Gabriūnaitė, Vytautas Gabriūnas, Kastytis Kalėda, Jūratė Kalėdaitė, A. Sviedrio nuotrauka

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu tradicinis piknikas įvyks rugpjūčio 7 d. Neurų ūkyje. Piknike kviečiami dalyvauti visi Klubu nariai, įsigiję 1966 metų nario kortelę.

Piknikas bus pajvairinamas žaidimais suaugusiems ir vaikams, muzika ir šokiais. Nemokamai alus, turtingi laimėjimai. (78-81)

• Pops koncertų serijoje liepos 20 d., trečiadienį, Public Auditorium bus duodamos dainos iš Broadway muzikinių operėlių kaip Camelot, Gigi, My Fair Lady ir kt. Dalyvauja solistai Bonnie Murray, Robert Simpson, Jack Russel. Clevelando vasaros orkestrui diriguos svečias Leo Kopp. Bilietai gaunami Severance Hall kasoje ir Burrows krautuvėse.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

FITTERS—CLASS A
CODE WELDERS

RYAN

Industrial Incorporated
World leader in the
CRYOGENICS FIELD

One of Cleveland's great growth
companies.
883 E. 70th ST., CLEVELAND, OHIO
Overtime, fringe benefits, paid hos-
pitalization, paid holidays. Contact
J. H. Brady, 9 A.M.—4 P.M.

An Equal Opportunity Employer
(73-82)

PRAŠO FILMO AUSTRALIJOJOS LIETUVIAMS

Povilas Alekna iš Sydney, Australijos, atvykęs į JAV, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso proga, Clevelande viešėjęs pas savo broli Praną aplankė savo vyriausio brolio Jono kapą ir prezidento Smetonos palaidojimo vietą Knollwood mauzolejuje, bei lietuvių kultūrinį darželį. Po kongreso Chicagoje, grįžęs į Clevelandą, kreipėsi į mane, teiraudamasis ar galima būtų gauti parodyti Australijos lietuviams Lietuvos Prezidento Antano Smetonos lankymosi Amerikoje ir jo laidotuvių filmą. Australijoje tuo filmu susidomėjimas didelis.

Šia proga galiu pasiūlyti, kad ALTS Clevelando 12-to skyriaus valdyba yra nutarus padaryti to filmo kopijas, su įkalbėjimu, kas bus padaryta rudenį. Tada filmu galės pasinaudoti kitos lietuvių kolonijos šiame krašte ir kitur.

K.S. Karpius,
ALTS 12 skyr. pirm.

* LIETUVIŲ BUDŽIŲ suruoštaplaukiojimo diena Clevelande, esant geram orui, sutraukė labai daug vandens sporto mėgėjų. Buvo pasirinkimas plaukti, kas norėjo plaukė motoriniais laivais arba Palangos buvine jachta. Buvo ir tokių smalsuolių, kad pasivažinėję vienu laivu, stengėsi tuojau sėsti į kitą laivą, nes jaunuo-liškas entiziazmas traukė ir viliojo prie vandens. Grynas saulėtas oras, be dulkių, ramina nervus, kelia nuotaiką ir apetitą. Kas ir buvo pastebėta atvykus po plaukiojimo į gegužinę Dr. J. Mačio sodybon. Vandens mėgėjai, atvykę į gegužinę, tuojau iš tuščio skanūs užkandžius ir vėsiančius gėrimus, jog reikėjo pasiskubinti papildyti bufetą. D. Ramonio vedama, lietuviškų melodijų muzika, linksmo svečius ir kėlė nuotaiką. Ne vienas mintimis nukeliavo į Lietuvos tėviškę. Greitai laikui prabėgus svečiai nenoromis skirstėsi namo susitardami pasimatyti liepos 31 d. gegužinėje, kurią rengia Lietuviams Budžiams R. Valdyba p. Visockių sodyboje Superior Rd., Cleveland Heights.

PADEKA

Liepos 10 d. Lietuvių Budžių rengiama plaukiojimo diena ir gegužinė praėjo dideliu pasisekimu.

Nuoširdžią padėką

Lietuviai budžiai Clevelande pradėję plaukiojimo ir žvejybos sezoną.

CLEVELANDO BURMISTRO PROKLAMACIJA PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS PROGA

WHEREAS, by act of the United States Congress and by Proclamation of the President, the week of July 17 - 23, 1966, will be celebrated as "Captive Nations Week" throughout the entire country; and

WHEREAS, "Captive Nations Week" provides an occasion for all Clevelanders to show that their friends, relatives and allies in Albania, Bulgaria, Czechoslovakia, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania, China, North Korea, North Vietnam, Tibet and Cuba, have not been forgotten, and it presents an occasion for us to recall the sufferings of these enslaved peoples and the plight with which they are presented; and

WHEREAS, the enslavement of a substantial part of the world's population by Communist imperialism makes a mockery of the idea of peaceful coexistence between nations and constitutes a detriment to the natural bonds of understanding between the people of the United States and other peoples; and

WHEREAS, it is fitting that we clearly manifest to such peoples through an appropriate and official means the historic fact that the people of the United States share with them their aspirations for the recovery of their freedom and independence.

NOW, THEREFORE, I, Ralph S. Locher, as Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim the week of July 17 - 23, 1966, as "CAPTIVE NATIONS WEEK" in Cleveland, and invite and urge all our citizens to give renewed devotion to the aspirations of all people for national independence and human liberty.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed this 7th day of July, 1966.

RALPH S. LOCHER

Mayor

PABALTIEČIŲ SPORTO PIRMENYBĖS

Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių vyrų, moterų ir jaunių A k. pirmenybės, bei pabaltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks š.m. liepos 23-24 d. Clevelande, Ohio.

Pirmenybės vykdys Clevelando LSK Žaibas, talkininkaujant lietuvių organizacijoms ir visuomenei.

Lengvoji atletika bus vykdoma vyrų, moterų ir jaunių A (16-18 m.) klasėse.

Plaukymas vyks šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių (15-17 m.), jaunių ir mergaičių B (13-14 m.), jaunių ir mergaičių C (11-12 m.), ir jaunių bei mergaičių D (žemiau 11 m.).

Tiek lengvosios atletikos, tiek ir plaukymo pirmenybės bus išvedamos iš pabaltiečių pirmenybių, atskirų varžybų visai nevykdant.

Pabaltiečių lauko teniso pirmenybių programa: vyrų vienetas; moterų vienetas, vyrų dvejetas; moterų dvejetas; mišrus dvejetas; jaunių A (žemiau 19 m) vienetas; jaunių A dvejetas; Mergaičių vienetas (žemiau 17 m.), jaunių C (žemiau 15 m.) vienetas. Komandinės pirmenybės nebus vykdomos. Lauko tenise, lietuvių pirmenybės nebus kartu vykdomos.

Lengvosios atletikos varžybos vyks St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd., prie E. 185 St.

Plaukymas vyks Case Institute of Technology Swimming Pool 10900 Euclid Ave. (įėjimas per pagrindinius vartus iš Euclid Ave.).

Lauko teniso turnyras vyks Gordon Parko teniso aikštėse, Memorial Shoreway prie Liberty Blvd. (įvažiavimas iš E. 72 St.).

VARŽYBŲ TVARKARAŠTIS:

Šeštadienį, liepos 23 d.: 10:00 AM - 7:00 PM -- Lauko tenisas; 10:00 AM - 1:00 PM -- Plaukymo pirmoji dalis; 2:00 PM - 5:00 PM -- Atidarymo ceremonijos ir lengvosios atletikos pirmoji dalis; 5:30 PM - 8:00 PM -- Plaukymo antroji dalis; 9:00 PM -- Susipažinimo vakaras, šokiai.

Sekmadienį, liepos 24 d.: 12:00 Noon - 3:00 PM -- Lengvosios atletikos antroji dalis. Teniso varžybų tąsa ir užbaigta pagal reikalą.

Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus ar individualiai iki š.m. liepos 18 d. Šiuo adresu:

A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110 (Telefonas 216-486-6177).

Šiose varžybose dalyvavimas yra atviras visiems mūsų sportininkams. Smulkesnės informacijos ir registracijos blankai gaunami sporto klubuose ar tie sioginiai pas rengėjus, aukščiau nurodytu adresu.

Šios didelės apimties varžybos vyksta Jaunimo Metų ženkle, todėl mūsų sportininkai yra kviečiami ypatingai gausiai dalyvauti, o lietuviška visuomenė skaitlingu atsilankymu paremti lietuvių sportą morališkai ir materialiai.

P.S.F. Lietuvių Sekcijos Komitetas

* ALDONA STEMPUŽIENĖ šį penktadienį per Tėvynės Garsų radiją pristatys Stasio Baro arių plokštelę. Juozui Stempužiui išvažiaavus atostogų, radijo programą praves Aldona Stempužienė.

* VYČIAI - SENDRAUGIAI rengia gegužinę liepos 17 d. 2 val. p.p. pas Visockus, 14307 Superior Ave. Visi kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti laiką. (sk)

IŠNUOMOJAMI 4 švarūs kambariai apačioje. 2 miegamieji. Prieinama nuoma. E. 131 gatvė. SK-1-2845 (78-80)

VIRŠUJE: Prieš 14 metų Clevelande įvykusio SLA seimo dalyviai lietuvių kultūriniam darželyje. Tarp jų matyti daug asmenų, kaip Vinikas, Ginkus ir kt, kurie jau šiame seime nebedalyvavo...

MORE CTS FUN TOURS

PASLAPTINGA KELIONĖ

Sekmadienį, liepos 24 d. Mes negalime pasakyti kur, bet būkite užtikrinti, bus smagu! \$2.25. Vaikams \$1.25.*

BROWNS SCRIMMAGE

Šeštadienį, liepos 30 d. Matysite komandą žaidžiant finaliniame žaidime treniravimosi centre Hirome. \$1.75. Vaikams \$1.00.*

OHIO MUGĖ

Sekmadienį, rugpjūčio 28 d. Clevelando diena Columbus pristatys Bob Hope. Pasilinksminimai, kultūrinė programa su parodomis ir įvairumais visiems. \$5.00. Vaikams \$3.50.*

CEDAR POINT

Specialios kelionės kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį tiesiai iki iškylulio ir atgal. \$3.25. Vaikams \$2.00.*

Dėl laiko ir kitų smulkmenų rašyti: CTS FUN TOURS, 1404 E. 9 St., Cleveland, Ohio 44114. Bilietai gaunami paštu, čekius siųsti CTS FUN TOURS, 1022 Carnegie Ave., Cleveland, Ohio 44115 arba gaunami tiesiog CTS informacijos biure Public Sq.

*Vaikai iki 12 metų amžiaus.

PARDUODAMAS

4 miegamųjų namas prie Naujosios parapijos. Tel. 752-2414.

(77-78)

PARDUODAMAS NAMAS

Švarus, gerame stovyje. 4 miegamieji, prie autobusų linijos. Už Grovewood. Tel. SK 2-3400.

(76-78)

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimame ir nevartojančias anglų kalbą. Mes turime daugelio tautybių žmonių 2000 tarnautojų tarpe. Dieninė pamaina, didžiausi atlyginimai moterims šiame rajone. Patirtis nereikalinga. Atlyginame besimokinant, po trumpo bandymo.

Atvykite į Employment Office PO LIEPOS 18, 8:30 val. ryto iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53rd St.
(2 blokai į pietus nuo Lorain Ave.)

(75-79)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

CHICAGO

VASAROS BALIUS

A. L. Tautinės S-gos Chicago skyrius jau eilę metų Michigan ežero pakrančių vasarvietėse rengia vasaros balius. Šie baliai virto gražia tradicija ir atostogautojų yra mėgiami. Šiomet toks balius rengiamas liepos mėn. 23 d. V. E. Jonyno vasarvietėje, Chesterton, Ind.

V. E. Jonynas buvusiam tuščiam žemės plote yra įrengęs gražią vasarvietę, kuria lietuviai su malonumu naudojasi. Vasarvietės šeimininkas parengimų metu mielai leidžia pasinaudoti visais vasarvietės įrengimais. Yra geras plaukiojimo baseinas ir visokių kitokių sportavimui įrengimų.

Svečiai į tokius parengimus atvyksta iš anksto ir turi progos per ištisą dieną atsigalvinti gražioje gamtoje, o vakare linksmai ir nuotaikingai praleisti laiką patogioje salėje.

Chicagoj jūrų skautų vadovams buvo suruošti navigacijos kursai. Nuotraukoje V. Šimaitis aiškina burlaivių prasilenkimo taisykles.

L. Knopfmillerio nuotrauka

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Pirmosios Skautiškos Plokštelės "Laužų Aidai" pristatymo proga Chicagoje kalba Dr. S. J. Matas, Filisterių Skautų Sąjungos pirmininkas. Plokštelės išleidimu norima atžymėti 40 metų Akademinių Skautų Sąjungos sukaktį ir 1966 Jaunimo Metus.

A. Šenbergo nuotrauka

PADĖKA

Liūdesio ir skausmo ištikti, ILIUMINATAI GIEDRAITIENEI mirus, širdingai dėkojame visiems, kas yra ją sergančią lankę ir užjautę, kas lankė velionę koplyčioje, dėjo gėles, aukojo, lydėjo į bažnyčią ir į amžinojo poilsio vietą, meldė ir užrašė šv. Mišių. Širdingai dėkojame kun. A. Volungui, kun. J. Steponaičiui ir kun. Dolan'ui, atlaikiusiems už velionę šv. Mišias, kun. A. Volungui, palydėjusiam į kapus.

Širdingai dėkojame prel. K. Vasiui, sukalbėjusiam koplyčioje už velionę rožančių ir dalyvavusiam bažnyčioje šv. Mišių metu; kun. J. Bakaniui, sukalbėjusiam už velionę rožančių koplyčioje. Širdingai dėkojame vargonininkui I. Nauragiui, giedojusiam per šv. Mišias.

Širdingai dėkojame ponioms: M. Dabrilienei, E. Mikalauskienei, A. Matonienei, J. Mikšienei, lietuvišku papročiu suruošusioms laidotuvių dalyviams vaišes.

Širdingai dėkojame visiems, kas yra mus užjautę gyvu žodžiu, laiškais ir per spaudą.

Antanas G. Giedraitis ir dukterys —
Danutė ir Grožvyda

A. A.

ONAI DABKIENEI

mirus, dukteris ZOFIJĄ MORKŪNIENĘ ir PETRONELĘ STIRBIENĘ, sūnus STASĮ, PAULIŲ, STEPĄ ir jų artimuosius šeimos narius gilaus skausmo valandą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

A. J. Puteriai
S. P. Basčiai

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Lietuvos okupacijos 26 metų ir masinių lietuvių trėmimų 25 metų sukaktis Vasario 16 Gimnazijoje buvo paminėta birželio 15 d. Iš ryto, dalyvaujant visai gimnazijai, buvo pakelta tautinė vėliava iki pusės stiebo. Vakare giliame susikaupime įvyko eisenos nuo naujųjų rūmų į vėliavos aikštelę. Ją vedė fakelais, o jos centre buvo nešamas vainikas su įrašu "Pagerbti lietuviams žuvusiems ištrėmimui". Prie vėliavos aikštelės sustojus pusračiu, gimnazijos direktorius priminė minimųjų įvykių mintį ir padėjo vainiką. Sugiedojus giesmes ir giedant Tautos Himną, buvo nuleista vėliava.

25 metų sukaktis nuo lietuvių tautos sukilimo buvo paminėta birželio 22 d. Ryte pakelta vėliava, giedant Tautos Himną. Pamokų metu mokytojai papasakojo mokiniams apie 1941 metų vasaros įvykius. Vakare visa gimnazija susirinko prie vėliavos aikštelės, kurioje yra paberta žemės nuo Nežinomo Kareivio kapo iš Vytauto Didžiojo muziejaus sodelio. 6 mergaitės stovėjo garbės sargyboje su žvakutėmis. Tarp vytių ir vėliavos buvo suręstas beržo kryžius, papuoštas žuolė lapų vainiku. Direktoriaus Liubinas tarė žodį, išryškindamas sukilimo svarbą ir jo vietą lietuvių tautos istorijoje.

Moksleiviai M. Landas, A. Šmitas ir A. Bružaitis paskaitė ištraukas iš

įvairių rašinių apie 1941 metų lietuvių sukilėjus ir pokario partizanus. Tekstus jungė visų giedamos giesmės "Apsaugok Aukščiausias" ir "O, Dieve, geriausias". Kapelionui kun. J. Riaubūnui sukalbėjus pabaigos maldą, giedant Tautos Himną, buvo nuleista vėliava.

LOS ANGELES

PAVERGTUJŲ SAVAITĖ

Los Angelese veikia Pavergtųjų tautų komitetas jungtinį aštuonių tautų susibūrimą-minėjimą ruošia liepos 17 d., sekmadienį, 2 val. 30 min. po pietų Ukrainiečių kultūrinio centro salėje, 3415 Melrose Ave. (netoli Los Angeles miesto kolegijos).

Pagrindiniu kalbėtoju bus respublikonų partijos kandidatas į Kalifornijos gubernatorių Ronald Reagan. Jis yra buvęs kino artistas, vėliau perėjęs į politiką, ir savo energija bei iškalba iškilęs į pirmąjį Kalifornijos politinį vadus. Ronald Reagan yra pasireiškęs kaip griežtos linijos prieš komunistus šalininkas, tad ir jo kalba bus žadinanti ir stiprinanti visų pasiryžimą nugalėti tą pavergtųjų tautų slėgimą.

Meninėje dalyje kiekviena tauta duos savo muzikos ir dainų. Lietuviams čia atstovaus tenoras Vincas Šaras, nekartą jau mus žavėjęs savo dailiu ir galingu balsu, jam akompanuos muzikė Ona Metrikienė.

Dabartiniu metu Los Angeles Pavergtųjų tautų komitetui vadovauja vengrai. Lietuvų atstovais į komitetą įeina ALT Los Angeles skyr. pirm. Stasys J. Palutis, vicepirm. Alena Deveninė ir sekr. Albinas Markevičius.

Visi Los Angeles ir apylinkių

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

Mano paskutines nuotrupas apie Lapinsko Lokio pastatymą Chicagoje redakcija pailiustravo Petro Petručio nuotrauka iš tos operos repeticijos. Gaila tik, kad ponia Štampuženė bei "miškiniai" buvo be grimų ir neatrodė taip "baisiai" kaip paties spektaklio metu. To dar labiau gaila prisiminus, kad paties spektaklio metu gausybė fotografų visą laiką ir be jokio pasigailėjimo iš visų kampų žibčiavo savo įvairiausiais apšvietimo įtaisais. Tiesiog buvo gaila solistų ir net paties dirigento, kai rimčiausiais momentais kas nors jiems paleisdavo savo privatinį žaibą stačiai į nosį. Ir tik turbūt todėl, kad Lapinsko pastatymuose yra tiek daug įvairiausių staigmenų, niekas mirtinai neišsigando ir nesustojo dainavęs ar kitaip vaidinęs.

Ir ką gi? Nepaisant tų herojiškų (ir kauliškų) "fotografų" pastangų nė viena jų nuotraukų Dirvos nebuvo pasiekusi laiku. Ir kaip tik tai mane padrąsina paskatinti ir "jaunių" operą pasekti "senius" ta prasme, kad fotografuoti spektaklio metu būtų uždrausta. Juk operos spektaklis nėra kokia eismo nelaimė, kurią reikia užfiksuoti jos atsitikimo metu. Atvirkščiai, operos fotografas turi stengtis perduoti savo fotografijų žiūrovams tą įspūdį, kurį galėjo gauti ir susikongratavę operos žiūrovai ir klausytojai. Tam reikia tikro planavimo, geros vietos ir dalyvių bendradarbiavimo. Tai įmanoma tik specialiai tam reikalui skirtose sesijose. Na, ir šio kio toki supratimo apie fotografavimo meną...

Negeriau buvo suorganizuotas fotografavimas ir dainų šventėje. Ten fotografų buvo minios ir kiekvienas įsisiųs sau už kelis dolerius juodą dėžutę su skylute priekyje, galėjo laktstyti kur nori. Geriau, atrodo, buvo suorganizuotas fotografavimas šokių šventėje, kurioje "monopolį" buvo gavęs a.a. Vytautas Valaitis. Ir patyrę fotografai reikalingi paramos iš rengėjų pusės. Tik tada jų pastangos galės išlikti amžinybei.

Dainų šventės metu fotografų orgijoje už geresnę vietą nelaimė ištiko Dirvos V.A. Račkauską. Jam kovojant už geresnę vietą, iš kažkur atsiradę du seniai matyti bičiuliai pradėjo kratyti vienas dešinę, kitas kairę ranką. Nenuostabu, kad tokioje situacijoje brangus aparatas sudužo ant grindų. Žodžiu vienas prašymas ateinančių didžiųjų parengimų rengėjams. Pagalvokit ir apie fotografavimo problemą. Su trupučiu pastangų ir kooperacijos galima būtų pasiekti daug geresnių rezultatų. (vm)

Lietuviai maloniai kviečiami šia me minėjime dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

(p)

• Thomas Marlas, stock marketo brokeris. Teikia visas informacijas perkant-parduodant akcijas ir gov. bonds. Atstovauja: Paine, Weber, Jackson ir Curtis Co., 208 So. La Salle St., Chicago, Ill. 60604. Phone: FI 6-2900.

• Didieji STEREO RADIO, TV, transistoriniai pagauja visą pasaulį, RASOMOS, skaiciavimo, pinigams priimti mašinos ir t.t. Daug pigiau kaip kitur. Sparta atstovauja Royal, Olympia, Burroughs, Telefunken, Grundig, Zenith ir t.t. Pranešę kuo domitės, gausite katalogus su kainomis: SPARTA, P. O. Box 237, E. Northport, N. Y. 11731.

DIRVOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PLOKŠTELIŲ.

• Alfonsas Mīlukas, ilgus metus praleidęs Sibiro vergų stovyklose, kalbės St. Michael Forum ruošiamame Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime New York'e liepos 20 d., 7 v. v. Statler Hilton viešbutyje. Meninėje programoje dalyvaus įvairių tautų atstovai.

KANADOS LIETUVIAI

MIRĖ O. DABKIENĖ

Toronte, liepos 4 d. mirė Ona Dabkienė palikdama giliame liūdesyje dukteris Zofiją ir Petronėlę, sūnus Stasį, Paulių ir Stepą, kurių pastarasis gyvena Australijoje. Velionė kilimo žemaitė, turėjusi gražų ūkį prie Šilalės. Dabkių namai buvo visų mėgiami ir plačios užiegos namai. Didžia dalimi tas nuopelnas kaip tik reikia priskirti yelionei, kuri kiekvieną mokėjo maloniai priimti, gražiu žodžiu pašneinti ir rasti kalbą.

* Liepos 9 d. prasi-dėjo Wasagoje - Springhurst "Aušros" sporto klubo ir Gerojo Ganytojo stovyklos, į kurias susitelkė nemažai mokyklinio amžiaus jaunimo.

Respublikonų kandidatas į Illinois senatorius J. Percy, atsilankęs į lietuvių dainų šventę, nusifotografavo tarp chorisčių. Vl. Juknevičiaus nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIAUS RENGIAMAS VASAROS BALIUS

įvyks liepos mėn. 23 d. V. E. Jonyno vasarvietėje, Veden Road, Chesterton, Ind. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

BALIAUS PROGRAMA

6 VAL. VAKARO KOKTEILIAI IR ŠALTĖJAI
8 VAL. VAKARO ŠILTA VAKARIENĖ
MENINĖ PROGRAMA IŠPILDYS JAUNOSIOS PAJĖGOS.
Šokiams gros KORP! NEO-LITHUANIA orkestras.

Vietas prašome iš anksto, iki LIEPOS MĖN. 22 D., rezervuoti pas B. PAPLĖNIENĘ, 5647 SO. WOOD ST., CHICAGO, ILL., TELEF. 7-8186 nuo 6 VAL. VAK. iki 9 VAL. VAKARO.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Chicago Skyriaus Valdyba